

TBMM

(S. Sayısı: 491)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Diplomatik ve Konsüler Misyon Üyelerinin Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/677)

Not: Tasarı, Başkanlıkça; tali olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

9/2/2009

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1667/513

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 26/1/2009 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Diplomatik ve Konsüler Misyon Üyelerinin Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Büyükelçiliklerde ve Başkonsolosluklarda çalışan diplomat ve idari-tekniik personel ile aile bireyleri (eş-çocuk) buldukları ülkede sırasıyla 1961 ve 1963 tarihli Diplomatik ve Konsolosluk ilişkileri Hakkında Viyana Sözleşmelerinde (DİVS ve KİVS) öngörülen ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanmaktadır. Viyana Sözleşmeleri diplomat ve idari-tekniik personel eş ve çocuklarının ev sahibi ülkede kazanç getirici işte çalışmaları halinde, sahip olmaları gereken ayrıcalık ve bağışıklıklardan feragat etmelerini öngörmekte, ayrıca bu sistemde çalışma izni, süresi ve alanı ev sahibi ülkenin takdirinde bulunmaktadır.

Günümüzde meslek sahibi eşlerin sayısında belirgin bir artış gözlenmektedir.

Küreselleşen, iletişim çağının olanaklarından yararlanan dünyada diploması alanında son yıllarda meydana gelen bir diğer gelişme ise, özellikle meslek sahibi diplomat eşlerinin sosyal görevlerinin yanı sıra, mesleklerini de icra etme isteğinde olmalarıdır. Diplomatik misyonlarda görevli kadın ve erkek memurların eş ve bakımıyla yükümlü olunan belirli yaşlardaki çocuklarının ev sahibi ülkede çalışmalarının sınırlanması günümüzün gerçekleri ile bağdaşmamaktadır.

Bu amaçla birçok ülke ikili düzenlemeler yapma yoluna gitmektedir. Bu uygulama özellikle Batılı ülkelerde ve Avrupa Birliği üyesi ülkelerde çok yaygındır. Avrupa Konseyi 1987 yılında bir örnek anlaşma metni benimsemiş ve ülkelerin sorunu örnek anlaşma çerçevesinde yapacakları ikili düzenlemeler yoluyla çözümlenmelerini mümkün kılmıştır.

İkili düzenlemeler genellikle Nota teatisi veya Protokoller imzalanması şeklinde gerçekleştirilmektedir. İkili düzenlemelerin tercih edilmesinin nedeni kazanç getirici bir işte çalışma isteğinin ev sahibi ülkenin takdirinden çıkartılması ve "karşılıklık" çerçevesinde bir düzenlemeye bağlanmasıdır. Diğer bir nedeni ise, çalışma talebi uygun bulunan aile bireylerinin DİVS ve KİVS ile esasen hak ettiği temel ayrıcalık ve bağışlıklarının devam ettirilmesi, sınırlamanın sadece çalışılan iş ile bağlantılı olarak getirilmesidir.

Değişen dünya koşulları, günün ihtiyaçları ve Dışişleri Bakanlığının giderek liberalleşen yaklaşımı çerçevesinde, ülkemiz diplomatlarının eşlerine ve çocuklarına Misyon şefinin takdiri göz önünde bulundurulmak suretiyle 12 Şubat 1998 tarihinden itibaren yurtdışında çalışmaları imkanı sağlanmış bulunmaktadır. İkili düzenlemelere gidilmesi uygulaması böylesi bir liberal yaklaşımı ileriye götürecek olup, söz konusu düzenlemeler Dışişleri Bakanlığının uygun gördüğü ülkelerle yapılacaktır. Bu kapsamda ABD, Hollanda, İngiltere, Slovakya, Ukrayna, Arjantin, Portekiz, Macaristan, Polonya, İtalya, Norveç, Slovenya, Avustralya ve Belçika ile anlaşmalar yapılmış bulunmaktadır.

Yukarıda değinilen, eşlerin çalışmasına ilişkin uygulama ve görüşlerimiz bağlamında, Meksika ile ikili bir düzenleme yapılması yönünde mutabık kalınmış ve Anlaşma yapılmıştır.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No.: 1/677

30 Mart 2010

Karar No.: 47

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 9/2/2009 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 26/2/2009 tarihinde tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Diplomatik ve Konsüler Misyon Üyelerinin Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 25/3/2010 tarihli 10 uncu toplantısında Dışışleri Bakanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Anlaşma ile;

- Tarafların karşılıklı olarak diplomatik misyonlarda çalışmak üzere resmi olarak görevlendirilen personelin yakınlarına kazanç getirici bir işte çalışmalarına izin vermeleri,

- Çalışma izinlerinin münhasıran eğitim, akademik araştırma, turizm sektörü ve iki tarafın diplomatik nota teatisiyle üzerinde anlaşmaya varacağı alanlarda verilebilmesi,

- Çalışma izinlerinin en çok birer yıl için verilebilmesi ve iznin diplomatik misyon veya konsolosluk çalışanın görev süresinin bitiminde sona ermesi,

- Anlaşma kapsamında çalışma izni alınan personel yakınlarının Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi veya Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi uyarınca sahip olduğu bağışlıklıkların, personel yakınlarının kazanç getirici bir işte çalışmasından kaynaklı kabul eden devletin medeni ve idare hukuku alanına giren bütün konularda geri alınması,

- Anlaşmanın yürürlüğe giriş tarihi ve geçerlilik süresi, gibi konularda düzenlemeler öngörülmüştür.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Anlaşmanın, Türkiye ve Meksika'nın karşılıklı olarak diplomatik temsilcilerinin yakınlarının kazanç getirici bir işte çalışmasına olanak sağlayan düzenleyici bir anlaşma olduğu,

- Anlaşmanın standart bir düzenleme olduğu ve daha önce pek çok ülke ile imzalandığı, ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oybirliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Malatya Milletvekili Mehmet Şahin ve Tekirdağ Milletvekili Necip Taylan'ın Komisyon raporu üzerine özel sözcü olarak atanması Komisyon tarafından kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>H. Murat Mercan</i>	<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Metin Yılmaz</i>
Eskişehir	Karabük	Bolu
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Çerçi</i>	<i>Onur Öymen</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>
Manisa	Bursa	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Şükrü Mustafa Elekdağ</i>	<i>Canan Kalsın</i>	<i>İlhan Kesici</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ufuk Uras</i>	<i>Abdurrezzak Erten</i>	<i>Abdullah Çalışkan</i>
İstanbul	İzmir	Kırşehir
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Tuğcu</i>	<i>Mehmet Şahin</i>	<i>Metin Ergun</i>
Kütahya	Malatya	Muğla

(Bu Raporun Özel Sözcüsü)

Üye

Necip Taylan

Tekirdağ

(Bu Raporun Özel Sözcüsü)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE BİRLEŞİK MEKSİKA DEVLETLERİ
HÜKÜMETİ ARASINDA DİPLOMATİK
VE KONSÜLER MİSYON ÜYELERİNİN
YAKINLARININ KAZANÇ GETİRİCİ BİR
İŞTE ÇALIŞMALARINA OLANAK SAĞ-
LAYAN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TASARISI**

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE BİRLEŞİK MEKSİKA DEVLETLERİ
HÜKÜMETİ ARASINDA DİPLOMATİK
VE KONSÜLER MİSYON ÜYELERİNİN
YAKINLARININ KAZANÇ GETİRİCİ BİR
İŞTE ÇALIŞMALARINA OLANAK SAĞ-
LAYAN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TASARISI**

MADDE 1- (1) 11 Aralık 2008 tarihinde Meksika’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Diplomatik ve Konsüler Misyon Üyelerinin Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Devlet Bakanı

E. Bağış

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Z. Çağlayan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Başesgioğlu

Devlet Bakanı

M. Şimşek

Adalet Bakanı

M. A. Şahin

Dışişleri Bakanı

A. Babacan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı V.

M. Z. Çağlayan

En. ve Tab. Kay. Bakanı V.

E. Günay

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

N. Ekren

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

Devlet Bakanı

M. S. Yazıcıoğlu

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

F. Çelik

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BİRLEŞİK MEKSİKA DEVLETLERİ HÜKÜMETİ ARASINDA DİPLOMATİK VE KONSÜLER MİSYON ÜYELERİNİN YAKINLARININ KAZANÇ GETİRİCİ BİR İŞTE ÇALIŞMALARINA OLANAK SAĞLAYAN ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti, bundan sonra "Taraflar" olarak adlandırılacak;

İki ülke arasındaki dostluk bağlarını **tanıyarak**;

İki ülke arasındaki diplomatik ve konsüler ilişkileri güçlendirme arzusunun **teşvikiyle**;

18 Nisan 1961 tarihli Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi ile 24 Nisan 1963 tarihli Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi'nin hükümlerini **dikkate alarak**;

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

MADDE 1

Amaç

Bu Anlaşmanın amacı, her iki Tarafın, kabul eden Devletteki Diplomatik ve Konsüler Misyonlarında görevli Diplomatik Ajan, Konsolosluk Memuru ve İdari ve Teknik Personelin, kabul eden Devletin vatandaşı olmayan yakınlarına kazanç getirici bir işte çalışmaları için çalışma izni vermesi esasını belirlemektir. Bu mealde, çalışma izni için başvuran kişiler, Tarafların ilgili ulusal mevzuatına uygun olarak, 5. Maddede anılan koşulları sağlayacaklardır.

MADDE 2

Yakınlar

İşbu Anlaşmanın amaçları doğrultusunda, yakınlar:

- a) eş, ve
- b) Diplomatik veya Konsüler Misyon mensubunun veya eşinin:
 - evli olmayan, 21 yaşın altında olan ve ebeveynleriyle yaşayan;
 - evli olmayan, 18 ile 25 yaş arasında olan, kabul eden ülkedeki bir akademik kuruma tam gün devam eden ve ebeveynleriyle yaşayan, ve
 - 18 yaşın üstünde olan ve fiziksel veya zihinsel engeli sahil bir şekilde doğrulanmış olan çocukları olarak anlaşılacaktır.

MADDE 3

Diplomatik ve Konsüler Bağışıklıkların Durumu

Bu Anlaşmanın hükümleri kapsamında bir işte çalışan ve Diplomatik İlişkiler ve Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmeleri veya her iki Devletin Taraf olduğu yürürlükteki başka bir ilgili uluslararası anlaşmaya uygun olarak kabul eden Devlette medeni ve idari yargıdan bağışık olan yakınlar, iş ile ilgili olarak meydana gelen konular bakımından bu bağışıklıklara başvuramayacaklardır.

Cezai yargı bağışıklığı konusunda, çalışma izninden faydalanan kişinin, işiyle ilgili bir suçla itham edilmesi durumunda, gönderen Devlet, kabul eden Devletin, sözkonusu bağışıklığın kaldırılmasına ilişkin yazılı talebini ciddiyetle değerlendirecektir.

MADDE 4

Çalışma Alanı ve Çalışma İzni Vermekten İmtina Etme Hakkı

a) Çalışma izni münhasıran eğitim, akademik araştırma, turizm sektörü ve Tarafların diplomatik nota teatisi yoluyla münferiden üzerinde anlaşmaya varacağı diğer iş alanları için verilebilir.

b) Taraflar, talep edilen işin, kendi ulusal mevzuatları uyarınca yalnız kabul eden Devletin vatandaşlarına tahsis edilmiş olması durumunda, bu Anlaşmada anılan çalışma izinlerini vermekten imtina etme hakkını saklı tutar.

MADDE 5

Koşullar ve Usul

a) Çalışma izni verilmesi, faydalanan kişinin, bir işte çalışması için sağlaması gereken özellikle akademik derece ve profesyonel nitelikler gibi şartlardan ve çalışma izninin belirli meslekler için özel ölçütlere göre verildiği durumlarda, bu koşullardan muaf olduğu anlamına gelmez.

b) Bir yakın, kabul eden Devlette kazanç getirici bir işte çalışmadan önce, gönderen Devletin Diplomatik Misyonu, kabul eden Devletin Dışişleri Bakanlığına resmi talepte bulunacaktır.

c) Başvuran kişinin bu Anlaşmada belirlenen şartları sağladığının teyit edilmesi üzerine ve ilgili ulusal usullerin dikkate alınmasının ardından, Dışişleri Bakanlığı, başvuran kişiye, çalışma izni verilmesi de dahil olmak üzere, ilgili ulusal mevzuata göre kazanç getirici bir işte çalışması için izin verildiğini derhal ve resmi olarak Diplomatik Misyonu bildirecektir.

d) Çalışma izni bir yılı aşmayacak bir süre için verilecek ve bunu izleyen dönemlerde eşit sürelerle yenilenebilecektir.

e) Kazanç getirici bir işte çalışmak için verilen çalışma izinleri, gönderen Devletin görevlisinin görev süresinin sonunda, kabul eden Devletin Dışışleri Bakanlığı'na iade edilecektir.

MADDE 6
Uyuşmazlıkların Çözülmesi

İşbu Belgenin yorumundan veya uygulanmasından ileri gelen herhangi bir farklılık veya anlaşmazlık, Taraflar arasında karşılıklı mutabakatla çözülecektir.

MADDE 7
Son Hükümler

Bu Anlaşma, Tarafların ulusal onaylama işlemlerini tamamladıklarına dair diplomatik kanaldan yazıyla son bildirim yapıldığı tarihte yürürlüğe girecektir.

Bu Anlaşma, süresiz olarak yürürlükte kalacaktır. Taraflardan herhangi biri diğer Tarafa altı (6) ay önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle Anlaşmayı sona erdirebilir.

Bu Anlaşmada herhangi bir değişiklik Tarafların karşılıklı mutabakatıyla yapılacak ve bu Maddenin birinci fıkrasında yürürlüğe giriş için saptanan usul ile yürürlüğe girecektir.

11.12.2008 tarihinde Meksika'da Türkçe, İspanyolca ve İngilizce dilinde ve her birinin lafzı aynı derecede bağlayıcı olan iki asli nüsha olarak hazırlanmıştır. Anlaşmanın yorumlanmasında bir fikir ayrılığı olması durumunda İngilizce metin esas alınacaktır.

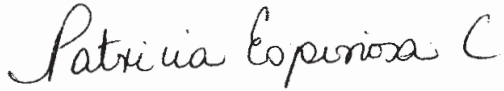
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

BİRLEŞİK MEKSİKA DEVLETLERİ
HÜKÜMETİ ADINA

ALİ BABACAN

DIŞİŞLERİ BAKANİ

PATRICIA ESPINOSA CANTELLANO

DIŞİŞLERİ BAKANİ

